

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه ی دکترای تخصصی در رشته ی زنان و زایمان

عنوان:

بررسی پیامدها و عوارض روشهای مختلف درمان حاملگی اکتوپیک اسکار سزارین در بیمارستان

علوی اردبیل طی سال های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰

نگارش:

دکتر نسیم علی نژاد

اساتید راهنما:

دکتر فرانک جلیلونند

دکتر نوشین مبارکی

اساتید مشاور:

دکتر افشان شرقی

دکتر رقیه درگاهی

شماره پایان نامه: ۰۲۰۵

اردیبهشت ماه ۱۴۰۲

تقدیم به

پدر و مادر و برادرم

این سه تکیه گاه بزرگ زندگیم ، که هر چه دارم مدیون
همراهی و زحمات بی دریغ آنهاست.

اساتید ارجمندم

که همواره با چراغ علمشان روشنی بخش تاریکی جهل
بوده اند

سپاسگزاری

سپاس خدای را که سخنوران ، درستودن او بمانند و شمارندگان ، شمردن نعمت های او ندانند و کوشندگان ، حق او را گزاردن نتوانند . اکنون که باید آغازی بر یک پایان بنگارم ، بر خود لازم می دانم که از استادان عزیزم به خاطر راهنماییهای ارزشمند نهایت تشکر و قدردانی را نمایم.

فهرست مطالب

عنوان

۱	چکیده.....
۳	فصل اول.....
۴	۱-۱ اهمیت موضوع و انگیزه ی تحقیق.....
۷	۲-۱ اهداف و فرضیات طرح.....
۷	۱-۲-۱ هدف کلی طرح.....
۷	۱-۲-۲ اهداف اختصاصی طرح.....
۷	۳-۲-۱ اهداف کاربردی.....
۷	۴-۲-۱ فرضیات یا سؤالات تحقیق.....
۸	۳-۱ تعریف واژه‌های اختصاصی.....
۹	فصل دوم.....
۱۰	۲-۱ مبانی نظری.....
۱۰	۱-۱-۱ شیوع، تظاهرات بیماری و پاتوژنز.....
۱۱	۲-۱-۲ تشخیص CSEP.....
۱۵	۲-۱-۴ گزینه های درمانی.....
۱۵	۲-۱-۴-۱ مدیریت انتظاری.....
۱۶	۲-۱-۴-۲ درمان طبی.....
۱۷	۲-۱-۴-۳ متوترکسات.....
۱۸	۲-۱-۴-۳ سایر داروها.....
۱۸	۲-۱-۴-۴ آمبولیزاسیون شریان رحمی.....
۱۹	۲-۱-۴-۵ جراحی.....
	۲-۱-۵ خلاصه.....
۲۵	۲-۲ مطالعات پیشین.....

فصل سوم: ۲۶

۳-۱ نوع مطالعه ۲۷

۲-۳ جامعه آماری و روش نمونه گیری ۲۷

۳-۳ روش جمع آوری اطلاعات ۲۸

۴-۳ روش تجزیه و تحلیل داده ها و بررسی آماری ۳۰

۵-۳ ملاحظات اخلاقی ۳۰

۶-۳ متغیر های مطالعه ۳۱

فصل چهارم : ۳۴

۱-۴ نتایج توصیفی ۳۵

۴-۲ نتایج تحلیلی ۴۱

فصل پنجم: ۴۸

۱-۵ بحث ۴۹

۲-۵ محدودیت مطالعه ۵۳

۳-۵ نتیجه گیری ۵۴

۴-۵ پیشنهادات ۵۵

۵-۵ ترجمان دانش ۵۶

منابع ۵۷

فهرست جداول، اشکال و نمودارها

- جدول ۱-۲: شیوع تظاهرات بیماری بر اساس مطالعه ی روتاس (۸): ۱۰
- جدول ۲-۲: معیارهای تشخیصی CSEP ۱۲
- شکل ۱-۲ حاملگی اکتوپیک اسکار سزارین نوع ۱ و ۲ ۱۳
- جدول ۲-۳: درمان های مختلف CSEP (۲). ۱۴
- جدول ۳-۱: متغیرهای به کار رفته در این پژوهش ۳۱
- جدول ۴-۱: گزارش فراوانی متغیرهای دموگرافیک ریسک فاکتورهای احتمالی حاملگی اکتوپیک اسکار سزارین در تعداد ۱۲۰ بیمار ۳۶
- جدول ۴-۲: گزارش فراوانی پیامدهای کیفی حاصل از درمان بیماران با حاملگی اکتوپیک اسکار سزارین ... ۳۸
- جدول ۴-۴: گزارش موارد عفونت ثانویه به تفکیک گروه های درمانی در درمان بیماران با حاملگی اکتوپیک اسکار سزارین ۴۱
- جدول ۴-۵: گزارش میزان تحلیل کامل توده به تفکیک گروه های درمانی در درمان بیماران با حاملگی اکتوپیک اسکار سزارین ۴۲
- جدول ۴-۶: گزارش طول مدت بستری در بیمارستان به تفکیک گروه های درمانی در درمان بیماران با حاملگی اکتوپیک اسکار سزارین ۴۳
- جدول ۴-۷: گزارش موارد انتقال خون حین بستری به تفکیک گروه های درمانی در درمان بیماران با حاملگی اکتوپیک اسکار سزارین ۴۴
- جدول ۴-۸: گزارش موارد خونریزی حین عمل به تفکیک گروه های درمانی در درمان بیماران با حاملگی اکتوپیک اسکار سزارین ۴۵
- جدول ۴-۹: گزارش موارد هیستریکتومی انجام شده به تفکیک گروه های درمانی در درمان بیماران با حاملگی اکتوپیک اسکار سزارین ۴۶

جدول ۱۰-۴: گزارش سرعت نرمال شدن β -HCG به تفکیک گروه های درمانی در درمان بیماران با حاملگی
اکتوپیک اسکار سزارین..... ۴۷

فهرست اختصارات و کلمات کلیدی:

ACOG: American College of Obstetricians and Gynecologists

CSEP: Cesarean Scar Ectopic Pregnancy

D&C: Dilation and Curettage

EP: Ectopic Pregnancy

HCG: Human Chorionic Gonadotropin

IVF: In Vitro Fertilisation

KCL: Potassium Chloride

MIS: Minimally Invasive Surgery

MTX: Methotrexate

RCT: Randomized Controlled Trial

SPSS : Statistical Package for Social Sciences

بررسی پیامدها و عوارض روشهای مختلف درمان حاملگی اکتوپیک اسکار سزارین در بیمارستان علوی اردبیل طی سال های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰

چکیده

زمینه: اگرچه پاتوژنز CSEP به طور کامل مشخص نشده است ولی تئوری اصلی دال بر این است که اختلال در بهبود زخم ترومای قبلی یک نقص مایومتری ایجاد می کند که منجر به اسکار متعاقب می شود که بلاستوسیست

در آن مکان لانه گزینی می کند. استفاده از درمان های طبی با میزان شکست اولیه ی بالایی (۴۴ الی ۹۱ درصد) همراه بوده است و مداخلات بیشتر جراحی در اکثر موارد مورد نیاز بوده است. به طور کلی جراحی های کم تهاجمی تر در سال های اخیر با پیشرفت زیادی در سال های اخیر همراه بوده و نسبت به جراحی های تهاجمی

ایمن تر هستند.

هدف: هدف از مطالعه ی حاضر بررسی پیامدها و عوارض درمان های مختلف حاملگی اکتوپیک اسکار سزارین در بیماران مراجعه کننده به بیمارستان علوی اردبیل بود.

مواد و روش کار: این مطالعه به صورت مقطعی گذشته نگر انجام گردید. اطلاعات بیمارانی که با یکی از روش های لاپاراتومی، هیستروسکوپی و کورتاژ، هیستروسکوپی و کورتاژ بعد از متوتروکسات سیستمیک،

متوتروکسات سیستمیک یا متوتروکسات سیستمیک + پتاسیم هیدروکسید در سال های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰ در مرکز آموزشی درمانی علوی تحت درمان قرار گرفته بودند، وارد مطالعه گردید.

نتایج: تعداد ۱۲۰ بیمار با حاملگی اکتوپیک اسکار سزارین در بیمارستان علوی اردبیل مورد مطالعه قرار گرفتند. متوسط سنی بیماران مطالعه ی حاضر $30/59 \pm 3/20$ سال بود. میانه ی تعداد سزارین قبلی بیماران ۲ مورد گزارش گردید و هم چنین مدت زمان سپری شده از سزارین قبلی $5/4 \pm 17/4$ ماه بود. بیماران مورد مطالعه از نظر روش درمان انتخابی در گروه های هیستروسکوپی و کورتاژ ۵۰ مورد (۴۱/۷ درصد)، متوتروکسات+هیستروسکوپی و کورتاژ ۳۶ مورد (۳۰ درصد)، لاپاروتومی ۲۸ مورد (۲۳/۳ درصد)، متوتروکسات ۵ مورد (۴/۲ درصد) و متوتروکسات + پتاسیم یدید ۱ مورد (۰/۸ درصد) قرار داشتند که در کل ۱۱۵ مورد (۹۵/۸ درصد) با تحلیل کامل توده زیر یک ماه همراه بود. گروه های درمانی مختلف از نظر میزان تحلیل کامل توده ($p < 0/001$)، طول مدت بستری در بیمارستان ($p < 0/001$)، انتقال خون حین بستری ($p = 0/001$)، مقدار خون از دست رفته حین عمل ($p < 0/001$) و سرعت نرمال شدن β -HCG ($p < 0/001$) تفاوت معنی داری با هم داشتند ولی موارد عفونت ثانویه ($p = 0/154$) و هیستروکتومی انجام شده ($p = 0/167$) در گروه های مختلف، تفاوت معنی داری نداشتند.

نتیجه گیری: روش ترانس واژینال جهت درمان CSEP با موفقیت بالا و عوارض کمتری همراه است در صورتیکه روش های مبتنی بر متوتروکسات با شکست درمان و عوارض مختلفی همراه هستند.

کلمات کلیدی: حاملگی اکتوپیک اسکار سزارین-هیستروسکوپی-لاپاروتومی